

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ковальова Романа Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 45 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“, пункту 13 частини першої статті 5 Закону України „Про судовий збір“

м. К и ї в
29 липня 2021 року
№ 104-2(II)/2021

Справа № 3-117/2021(264/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Лемака Василя Васильовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ковальова Романа Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 45 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7–8, ст. 50), пункту 13 частини першої статті 5 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Ковальов Р.Ю. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України положення частини другої статті 45 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (далі – Закон № 1798), пункту 13 частини першої статті 5 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами (далі – Закон № 3674).

Згідно з положеннями частини другої статті 45 Закону № 1798 рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи ухвалюється Дисциплінарною палатою та оскарженню не підлягає.

Відповідно до приписів пункту 13 частини першої статті 5 Закону № 3674 від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються „учасники бойових дій, постраждалі учасники Революції Гідності, Герої України – у справах, пов’язаних з порушенням їхніх прав“.

Зі змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів вбачається, що Перша Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя ухвалою від 1 листопада 2019 року відмовила Ковальову Р.Ю. у відкритті дисциплінарної справи за його скаргою та зазначила, що ця ухвала не підлягає оскарженню. Не погоджуючись із таким рішенням, Ковальов Р.Ю. звернувся до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду з позовом про визнання протиправною та скасування вказаної ухвали та про зобов’язання Вищої ради правосуддя відкрити провадження за його скаргою.

Велика Палата Верховного Суду ухвалою від 6 травня 2020 року відмовила Ковальову Р.Ю. в задоволенні його клопотання про звільнення від сплати судового збору, а його апеляційну скаргу на ухвалу Верховного Суду у складі судді Касаційного адміністративного суду від 23 березня 2020 року повернула.

На думку автора клопотання, положення частини другої статті 45 Закону № 1798 є неконституційним у частині слів „та оскарженню не підлягають“ та таким, що прийняте з порушенням статті 22 Конституції України,

а відмова Верховного Суду у відкритті провадження за його позовом обмежила „право на доступ до суду, передбачене частиною другою статті 55, частиною першою статті 64, частиною першою статті 68, пунктом 1 частини другої статті 129 Конституції України“.

Крім того, Ковальов Р.Ю. переконаний, що звільнення від судових витрат учасників бойових дій на підставі пункту 13 частини першої статті 5 Закону № 3674 лише у випадках їх звернення з питань, пов'язаних із соціальним захистом таких осіб, є порушенням його „права на судовий захист, закріплений частиною першою статті 3, частиною першою статті 8, частиною другою статті 55, частиною першою статті 64 та пунктом 1 частини другої статті 129 Конституції України“.

Обґрунтовуючи свої твердження, Ковальов Р.Ю. посилається на положення Конституції України, законів України, на міжнародні акти, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, судові рішення.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтею 55 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої); як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу (частина друга).

З конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Ковальов Р.Ю. неодноразово звертався до Конституційного Суду України

з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення частини другої статті 45 Закону № 1798, пункту 13 частини першої статті 5 Закону № 3674.

Проте Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 24 червня 2020 року № 135-1(I)/2020 та Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 10 серпня 2020 року № 166-3(II)/2020 відмовили Ковальову Р.Ю. у відкритті конституційних проваджень у цих справах на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 30 червня 2021 року № 92-1(I)/2021 також відмовила автору клопотання у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пунктів 1, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб’єктом; неприйнятність конституційної скарги. Зокрема, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України в Ухвалі від 30 червня 2021 року № 92-1(I)/2021 звернула увагу на недотримання Ковальовим Р.Ю. вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а його конституційну скаргу визнала такою, що подана з порушенням встановленого цим законом строку.

Суб’єкт права на конституційну скаргу повторно порушив питання про необхідність розгляду конституційної скарги із мотивів суспільного інтересу, однак Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України вважає, що немає нових підстав для прийняття цієї конституційної скарги поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Водночас Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає про наявність ознак зловживання правом на подання конституційної скарги з огляду на неодноразове

звернення Ковальова Р.Ю. з аналогічною конституційною скаргою, яку вже було визнано неприйнятною.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ковальова Романа Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 45 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII, пункту 13 частини першої статті 5 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

